

KONGRESS 2020

Punkt 12

Proposition om upptagande av nationella föreningar

KONGRESS 2020

Punkt 12

5

Proposition om upptagande av nationella föreningar

10

Under kongressperioden har förbundsstyrelsen erhållit två ansökningar om bildande av nationella föreningar; ANDTS beroendepsykologiområdet och PHU, psykologer för hållbar utveckling.

15

En nationell förening består av förbundsmedlemmar med gemensamma intressen inom ett tillämpningsområde.

20

I stadgarnas kapitel 13.4 står *Nationell förening kan upptas som förening inom förbundet efter egen ansökan. Kongressen beslutar om upptagande av Nationell förening i förbundet.*

25

Det är kongressen som beslutar om upptagande av nationella föreningar. Fram till kongressens beslut är det förbundsstyrelsen som beslutar om en interimistisk styrelse och förening.

30

Förbundsstyrelsen beslutade 2019-10-21—22 att godkänna upptagande av Nationell förening för ANDTS-psykologer interimistiskt fram till beslut av kongressen 2020.

35

2019-11-21-22 beslutade förbundsstyrelsen att godkänna upptagande av Nationell förening Psykologer för hållbar utveckling, PHU interimistiskt fram till beslut av kongressen 2020.

Bifogat finns en beskrivning av bakgrund och föreningarnas ändamål.

40

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att uppta ANDTS som nationell förening inom Sveriges Psykologförbund

att uppta PHU som nationell förening inom Sveriges Psykologförbund

45

att representanter för föreningarna har samma status som nationella föreningar på kongressen (dvs förslagsrätt)

5

ANDTS

10 I augusti 2019 kom en ansökan om att bilda en Nationell förening inom beroendepsykologi in till förbundet, ANDTS psykologerna.

Förbundsstyrelsen beslutade 2019-10-21—22 att godkänna upptagande av Nationell förening för ANDTS-psykologer interimistiskt fram till beslut av kongressen 2020

15

Bakgrunden till bildandet var att de uppmärksammat ett behov av kollegiala samtal bland psykologer verksamma inom ANDTS-området. Det finns ett behov av att samtala om frågor som rör vetenskaplig kompetenshöjning, det kliniska arbetet, utbildningsmöjligheter och att ha kännedom om andra kollegor inom området. 2008
20 initierade vi till en första träff. Sedan dess har nätverket träffats någorlunda regelbundet (konferens 1 ggr/år runt om i landet) och behållit kontakten via en sluten Facebook grupp som heter ANDTS-psykologer. I en nyligen genomförd utvärdering av nätverkets arbete svarade majoriteten att de ställde sig bakom att nätverket
25 övergår till en nationell förening.

Sedan nätverket bildades 2008 har det psykologiska beroendeområdet stärkts, såväl
30 inom akademien som inom den kliniska vardagen. Exempelvis antog Nationalkommittén för psykologiämnet beroendepsykologi som delområdet inom svensk akademisk psykologi 2009. Sveriges Psykologförbund inrättade specialistkompetens för psykologer i beroendepsykologi 2010 och 2015 beslutade
35 Socialstyrelsen att differentiera mellan psykologisk och psykosocial behandling i Nationella riktlinjerna för vård och stöd vid missbruk och beroende. Vid Göteborgs universitet startar två nya specialistkurser på distans i beroendepsykologi (7,5 hp) från och med våren 2020.

40 Namnet Sveriges nationella förening för ANDTS-psykologer är för att begreppet ANDTS inkluderar flera olika former av problem som kan gå från ett riskbruk till ett mer allvarigare beroendeproblem. Begreppet inkluderar även insatser så som förebyggande arbete (t.ex. inom skolan och arbetslivet), utredningar och olika
45 psykologiska behandling. Vidare är ANDTS ett begrepp som olika myndigheter använder sig av, exempelvis har Socialdepartementet en politisk ANDTS-strategi som varje län ska arbeta utifrån.

50 De tror att en förening för psykologer inom ANDTS-området kan bidra stort med att ytterligare stärka psykologens roll i arbetet med att förebygga och behandla olika

5 former av beroendeproblem, och att behovet av specialiserade ANDTS-psykologer välkomnas av samhället.

10 Föreningen består av medlemmar med gemensamma intressen inom Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak och Spel (ANDTS) området. Föreningen vänder sig till egna företagare, anställda, studerande, pensionärer och övriga intresserade av fältet.

15 **Ändamål**

Föreningen har som övergripande målsättning att verka för goda organisatoriska förutsättningar för ANDTS-psykologers arbete samt att verka för utformning och utveckling av ANDTS-psykologens roll.

20

Föreningens målsättning är att verka för att:

1. stödja och bevaka medlemmarnas yrkesmässiga intressen
2. följa och stimulera sådant utvecklingsarbete som berör arbetsområdet
- 25 3. bedriva upplysningsverksamhet utåt
4. aktivt verka för samarbete med övriga personalkategorier inom eller med anknytning till verksamheten
5. stimulera till kontakt mellan medlemmarna
- 30 6. såsom förbundsstyrelsens beredningsorgan på uppdrag genomföra utredningar, avge förslag till remissyttranden samt i övrigt bereda av förbundsstyrelsen hänskjutna frågor
7. på uppdrag av förbundsstyrelsen företräda Sveriges Psykologförbund utåt eller ta
- 35 beslut i enskilda frågor respektive ärenden.

40 **Psykologer för hållbar utveckling**

40

I november fick förbundsstyrelsen en ansökan om att nätverket PHU, psykologer för hållbar utveckling ville antas som en nationell förening inom Sveriges Psykologförbund.

45

Förbundsstyrelsen beslutade att godkänna upptagande av föreningen interimistiskt och de hade sitt första årsmöte 2019-10-21 och fastställde där bland annat följande ändamålsparagraf i föreningens stadgar:

50

5 Ändamål

Målet är att ha ett sammanhang för Sveriges psykologer som är engagerade i denna fråga att verka utifrån och samverka i.

10 Föreningen har som övergripande målsättning att verka för utformning och utveckling av psykologens roll inom, och kompetens för, arbetet med hållbar utveckling. Med hållbar utveckling avses den definition som Brundtlandrapporten formulerade 1987:

15 *“Hållbar utveckling är utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det innehåller två grundläggande koncept: behov, och speciellt de grundläggande behoven hos världens fattiga för vilka prioritet ska ges, och de begränsningar av ekosystemens möjligheter att tillgodose*
 20 *nuvarande och framtida behov som också bestäms av teknologi och social organisation.”* (<https://www.kth.se/om/miljo-hallbar-utveckling/utbildning-miljo-hallbar-utveckling/verktygslada/sustainable-development/hallbar-utveckling-1.350579>)

25 Föreningen har sin förankring i demokratiska värderingar och är partipolitiskt och religiöst obunden. Föreningens arbete sker på vetenskaplig grund och baseras på forskning såsom den presenteras av bl.a. The American Psychological Association Task Force on the Interface Between Psychology and Global Climate Change (APA, 30 <https://www.apa.org/science/about/publications/climate-change>), Climate Psychology Alliance (CPA, <https://www.climatepsychologyalliance.org/>), Australian Psychological Society (APS, <https://www.psychology.org.au/for-the-public/Psychology-topics/Climate-change-psychology>) samt EASAC (Europeiska 35 vetenskapsakademiernas gemensamma vetenskapliga råd, <https://www.easac.eu/>). Föreningens utgångspunkt är att i sin verksamhet följa relevanta expert- och FN-organans riktlinjer och rekommendationer, såsom IPCC (FNs klimatpanel), IPBES (FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald), UNFCCC (FNs klimatkonvention), UNEP (Förenta nationernas miljöprogram), UNDP (Förenta 40 nationernas utvecklingsprogram) och UNHCR (Förenta nationernas flyktingkommissariat). För svenska förhållanden blir myndigheter och expertorgan såsom exempelvis SMHI, Naturvårdsverket och Klimatpolitiska rådet viktiga uttolkare av internationell forskning, praxis och policyutveckling.

45 Föreningen ser ett värde i att begreppen social och psykologisk hållbarhet även integrerar hur samhället, inklusive studie- och arbetsplatser, är organiserat för att skapa en psykologiskt trygg och hållbar tillvaro. Här är instanser som 50 Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Arbetsmiljöverket och andra aktörer från akademi och forskning i området centrala.

5 Huvudsakligen förankras föreningens arbete i ramverk såsom de mänskliga
rättigheterna, barnkonventionen, de globala målen för hållbar utveckling (Agenda
2030) (<https://www.globalamalen.se/>) och de svenska miljömålen
10 (<http://sverigesmiljomal.se/miljomalen/>). Det etiska synsättet sammanfattas väl i
generationsmålet:

15 *“Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation
lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att
orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”*

Föreningens arbete med hållbar utveckling baseras på en förståelse för områdets
odelbara och komplexa helhet, och låter sig inspireras av de globala målens
20 ambition: att avskaffa extrem fattigdom; att minska ojämlikheter och orättvisor i
världen; att främja fred och rättvisa; att lösa klimatkrisen; samt att dessutom främja
en ansvarsfull och säker migration.

25

30

35

40

45

50